

UCHWAŁA Nr 2114 / VI / 20
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 19 maja 2020 r.

w sprawie przedłożenia Sejmikowi Województwa Dolnośląskiego sprawozdania z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2019 roku

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512 z późn. zm.) i art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przedkłada się Sejmikowi Województwa Dolnośląskiego sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2019 roku, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego

Cezary Przybylski

Załącznik do Uchwały nr 2.114/V.1/20
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 19 maja 2020 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ
POŻYTKU PUBLICZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU W 2019 ROKU

**DOLNY
ŚLĄSK**

Wrocław, ... r.

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	2
II. Informacja o strukturze III sektora na Dolnym Śląsku	2
III. Priorytetowe zadania publiczne Samorządu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku	6
IV. Współpraca finansowa	6
1. Zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	8
1.1. Program „Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk”	10
1.2. Dolnośląskie Małe Granty	12
2. Zadania własne Województwa realizowane na podstawie innych przepisów	13
2.1. Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów finansowane ze środków PFRON	13
2.2. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	14
2.3. Dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego finansowane ze środków BWD	14
2.4. Dotacje celowe na zadania z zakresu ratownictwa górskiego udzielane w trybie pozakonkursowym	15
V. Współpraca pozafinansowa	16
1. Wsparcie szkoleniowe i merytoryczne	16
1.1. Doradztwo, pomoc merytoryczna	16
1.2. Inne działania	19
2. Wspieranie rozwoju i aktywności organizacji pozarządowych	20
2.1. Projekty i programy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi	20
2.2. Listy intencyjne, porozumienia i umowy partnerskie dotyczące realizacji wspólnych projektów	22
2.3. Inne działania	22
3. Przeprowadzone konsultacje społeczne	23
4. Promocja organizacji pozarządowych, informacja, publikacje	23
4.1. Promocja	23
4.2. Publikacje i raporty dotyczące organizacji pozarządowych	25
4.3. Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji istotnych dla organizacji pozarządowych, bazy danych	25
5. Inne działania w ramach współpracy pozafinansowej	26
6. Wspólne zespoły, grupy, rady	28
6.1. Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego	28
6.2. Zespoły, grupy, rady – wykaz	28
7. Informacja o współpracy pozafinansowej jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi	30
7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	30
7.2. Udostępnianie pomieszczeń/infrastruktury na rzecz organizacji pozarządowych	32
7.3. Współpraca z wolontariuszami	32
VI. Wskaźniki realizacji Programu w 2019 roku	33

I. Wprowadzenie

„Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2019 rok”, zwany dalej Programem, został przyjęty do realizacji Uchwałą nr L/1771/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r.

Przyjmując Program współpracy Samorząd Województwa Dolnośląskiego wyraził wolę budowania dialogu obywatelskiego, stwarzania warunków do realizacji inicjatyw służących mieszkańcom regionu oraz zadeklarował ścisłe współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań ustawowych Województwa.

Program powstał w oparciu o wiedzę i doświadczenie pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, jak również organizacji pozarządowych, które zgodnie z zasadą partnerstwa zapraszane są do współpracy przy identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, jak też zgłaszania swoich propozycji rozwiązań. Propozycje do programu zbierane były w drodze konsultacji. Projekt Programu był również pozytywnie oceniony przez Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Współpraca Samorządu z podmiotami Programu opierała się na wszystkich ustalonych w Programie współpracy na 2019 r. zasadach współpracy, tj.: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, jawności oraz uczciwej konkurencji.

Za pomocą dostępnych instrumentów (wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe) Samorząd Województwa Dolnośląskiego we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną realizuje cele wyrażone w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz innych wojewódzkich dokumentach programowych.

II. Informacja o strukturze III sektora na Dolnym Śląsku

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacje pozarządowe to podmioty niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.

Powyższa ustawa wskazuje ponadto, że działalność pożytku publicznego mogą prowadzić także inne podmioty, co reguluje art. 3 ust. 3, zgodnie z którym takimi podmiotami mogą być:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- spółdzielnie socjalne;
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają

w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Według danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, na dzień 31 grudnia 2019 r., w województwie dolnośląskim zarejestrowanych było 12 202 organizacje pozarządowych. Nie oznacza to jednak, że wszystkie zarejestrowane organizacje faktycznie prowadzą aktywną działalność.

Wśród wszystkich zarejestrowanych na Dolnym Śląsku organizacji pozarządowych:

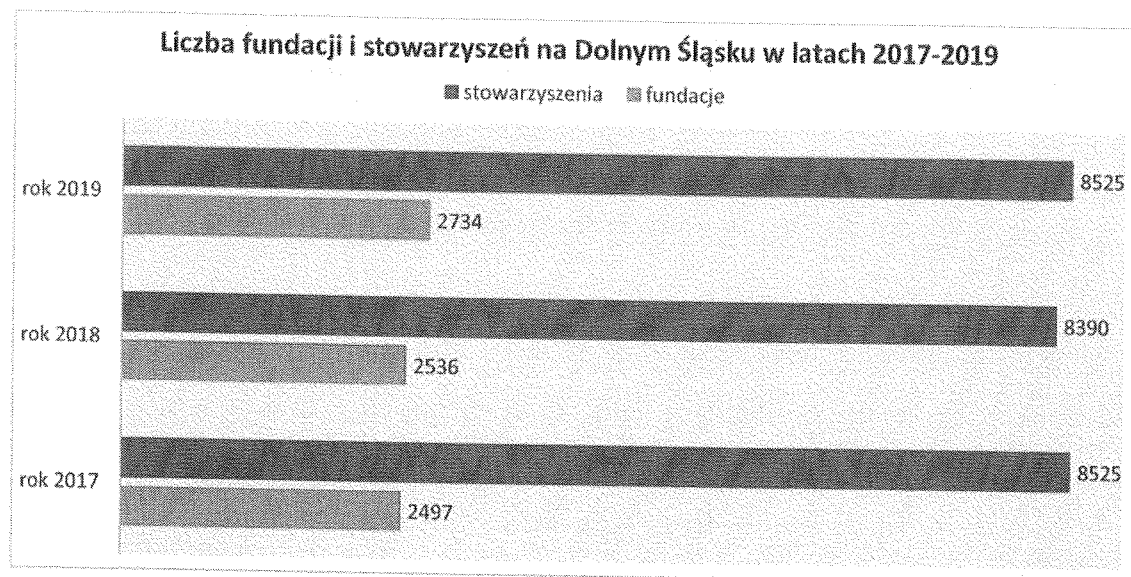
- 11 831 to podmioty aktywnie działające (96,96 %),
- 371 organizacji znajduje się w: stanie likwidacji (279) i upadłości (4), ma zawieszoną działalność (30), zakończoną działalność (57) oraz z zakończoną datą likwidacji (1).

Na koniec 2019 r.¹ osobowość prawną posiadało 11 498 organizacji pozarządowych. W tym było m.in. 8 525 stowarzyszeń oraz 2 734 fundacji. Osobowości prawnej nie posiadało 704 organizacji pozarządowych.

Status organizacji pożytku publicznego (OPP) posiada 841 organizacji pozarządowych (dane z <https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/archiwalne-wykazy-opp/>).

---

¹ Dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 31.XII.2019 r.

Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w poszczególnych powiatach w latach 2017–2019

Nazwa powiatu	2017	2018	2019
górowski	119	122	128
milicki	172	176	181
strzeliński	167	157	158
kamiennogórski	171	157	161
średzki	178	180	189
lubański	186	178	189
jaworski	190	184	185
wołowski	192	189	193
legnicki	201	199	205
lwówecki	201	203	212
wałbrzyski	225	221	224
oławski	221	216	226
złotoryjski	207	198	199
ząbkowicki	250	249	268
bolesławiecki	256	260	269
polkowicki	273	257	265
głogowski	294	282	283
oleśnicki	302	300	322
jeleniogórski	307	288	298
dzierżoniowski	335	321	333
lubiński	371	334	344
trzebnicki	389	384	401
zgorzelecki	370	348	355
m. Legnica	382	333	342
m. Wałbrzych	427	368	382
m. Jelenia Góra	424	377	379
wrocławski	529	536	584
świdnicki	545	521	532
kłodzki	618	602	630

m. Wrocław	3770	3 591	3 765
RAZEM:	12272	11 731	12 202

III. Priorytetowe zadania publiczne Samorządu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku

Priorytetowe zadania publiczne Samorządu Województwa Dolnośląskiego realizowane we współdziałaniu z podmiotami Programu, zostały zrealizowane zgodnie z planem ujętym rozdziale 6 § 8 „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2019 rok”. Priorytety znalazły odzwierciedlenie w przedmiocie zleczanych zadań, wskazanych w tabelach dotyczących współpracy finansowych oraz w opisie we współpracy pozafinansowej

IV. Współpraca finansowa

Wysokość dotacji wykorzystanych przez podmioty Programu wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., w podziale na komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, przedstawiona została w tabeli poniżej.

Nazwa Wydziału	Dotacje wykorzystane w trybie art. 13 ustawy o dpp [zł]	Dotacje wykorzystane w trybie art. 19a ustawy o dpp [zł]	Dotacje wykorzystane na podstawie innych przepisów [zł]	Łączna kwota wykorzystanych dotacji [zł]
Koordinator ds. Projektów Społecznych	876 013,99	10 000,00	0,00	886 013,99
Wydział Obszarów Wiejskich	213 768,00	43 350,00	0,00	257 118,00
Wydział Bezpieczeństwa	327 745,00	0,00	800 000,00 ²	1 127 745,00
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami	1 744 957,70	20 000,00	4 113 618,58 ³	5 878 576,28
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	1 783 783,68	64 256,90	0,00	1 848 040,58
Wydział Edukacji	180 000,00	9 999,13	0,00	189 999,13

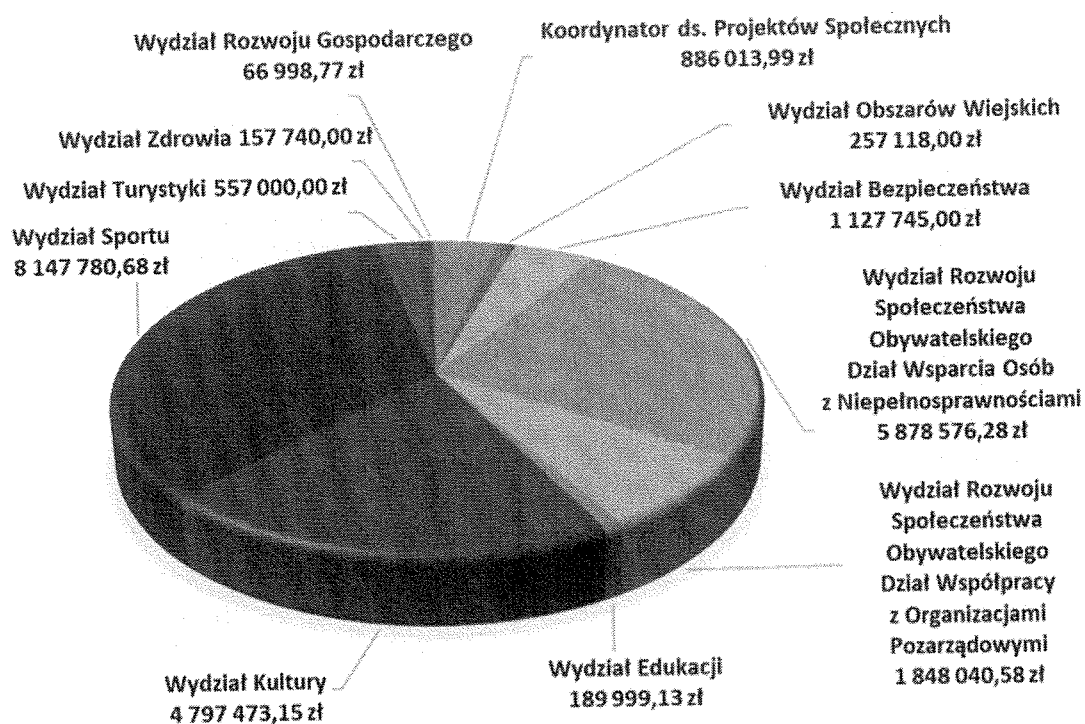
² Dotacje udzielone na podstawie ustawy o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich.

³ Dotacje udzielone na roboty budowlane, dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów udzielane na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mają być dofinansowane ze środków PFRON oraz na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ-ów na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej (dofinansowane z PFRON i BWD).

Wydział Kultury	529 578,15	35 000,00	4 232 895,00 ⁴	4 797 473,15
Wydział Sportu	8 019 680,68	128 100,00	0,00	8 147 780,68
Wydział Turystyki	507 000,00	50 000,00	0,00	557 000,00
Wydział Zdrowia	147 740,00	10 000,00	0,00	157 740,00
Wydział Rozwoju Gospodarczego	49 998,77	17 000,00	0,00	66 998,77
RAZEM:	14 380 265,97	387 706,03	9 146 513,58	23 914 485,58

ŁĄCZNA KWOTA DOTACJI

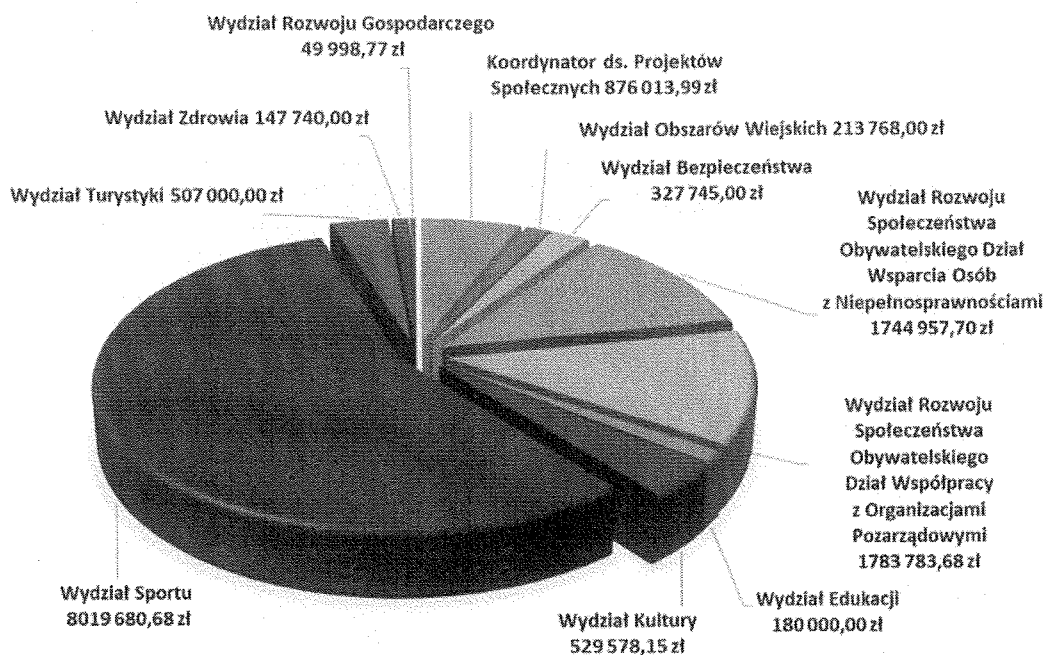
⁴ Dotacje udzielone na podstawie Uchwały nr XXXVIII/788/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2012 r., poz. 4500 i z 2016 r., poz. 651).

**1. Zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**

Dotacje wykorzystane w trybie konkursowym (art. 13 ustawy o dpp) przez podmioty Programu wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Nazwa Wydziału	Liczba otwartych konkursów ofert	Liczba złożonych ofert	Liczba zrealizowanych zadań	Dotacje wykorzystane w trybie art. 13 ustawy o dpp [zł]
Koordinator ds. Projektów Społecznych	3	22	10	876 013,99
Wydział Obszarów Wiejskich	1	68	44	213 768,00
Wydział Bezpieczeństwa	2	19	9	327 745,00
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami	2	128	70	1 744 957,70
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	3	191	94	1 783 783,68
Wydział Edukacji	1	1	1	180 000,00
Wydział Kultury	1	180	55	529 578,15
Wydział Sportu	5	346	165	8 019 680,68
Wydział Turystyki	1	79	55	507 000,00
Wydział Zdrowia	2	23	8	147 740,00
Wydział Rozwoju Gospodarczego	1	4	2	49 998,77
RAZEM:	22	1 061	513	14 380 265,97

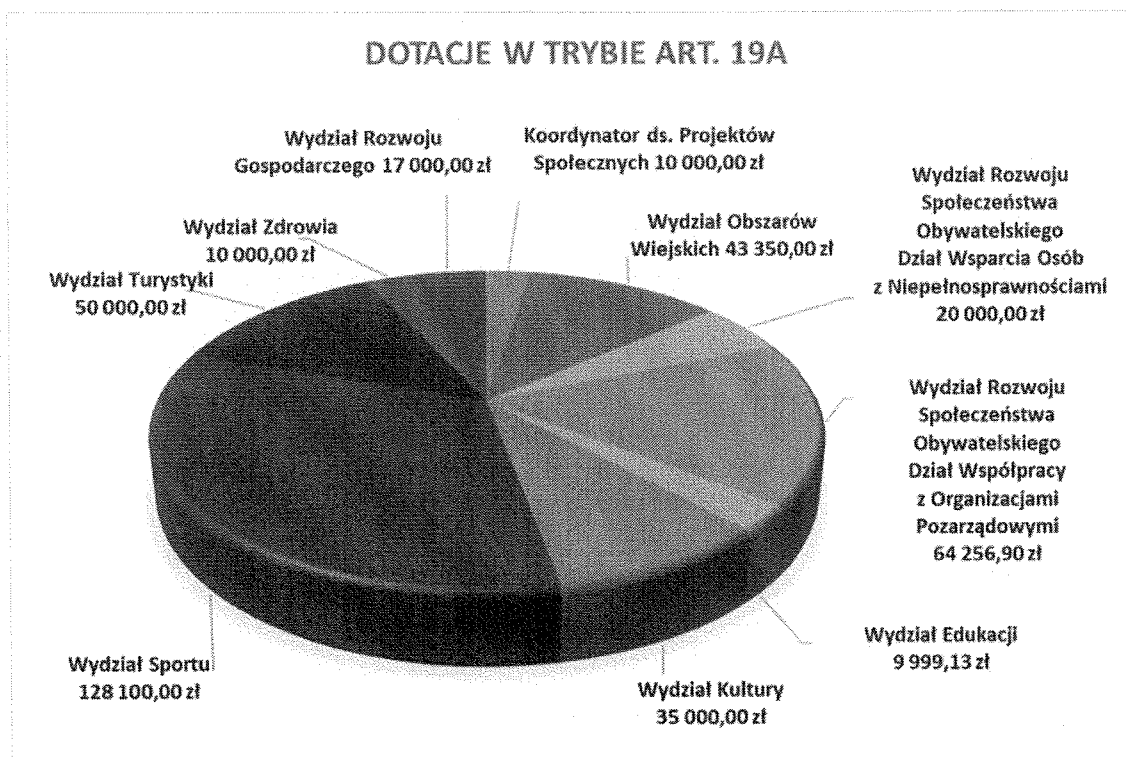
DOTACJE W TRYBIE OTWARTYCH KONKURSÓW OFERT

Dotacje wykorzystane w trybie pozakonkursowym (art. 19a ustawy o dpp) przez podmioty Programu wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Nazwa Wydziału	Liczba dofinansowanych ofert	Liczba zrealizowanych zadań	Dotacje wykorzystane w trybie art. 19a ustawy o dpp [zł]
Koordinator ds. Projektów Społecznych	1	1	10 000,00
Wydział Obszarów Wiejskich	8	8	43 350,00
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami	2	2	20 000,00
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	9	9	64 256,90

Wydział Edukacji	1	1	9 999,13
Wydział Kultury	7	7	35 000,00
Wydział Sportu	19	19	128 100,00
Wydział Turystyki	9	9	50 000,00
Wydział Zdrowia	1	1	10 000,00
Wydział Rozwoju Gospodarczego	2	2	17 000,00
RAZEM:	59	59	387 706,03

1.1 Program „Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk”

Celem Programu „Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk” było zaspokojenie potrzeb i poprawa warunków oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców regionu, wzmocnienie poczucia

identyfikacji z regionem, rozwój społeczno-ekonomiczny województwa.

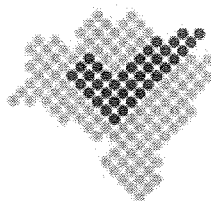
Budżet programu w 2019 r. wynosił 1 350 000 zł, w podziale po 270 000 zł na każdy z 5 subregionów: jeleniogórski, wałbrzyski, legnicki, wrocławski, miasto Wrocław.

Maksymalna wartość dofinansowania każdego projektu wynosiła 20 000 zł, dla projektów wspierających rozwój rzemiosła kwota wynosiła 10 000 zł. Do składania wniosków uprawnione były osoby fizyczne – mieszkańcy Województwa, którzy najpóźniej w dniu składania wniosku ukończyli 18 lat. Do wniosku należało dołączyć listę przynajmniej 50 osób popierających projekt. Termin realizacji zadań przypadał od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. W głosowaniu mógł wziąć udział każdy mieszkaniec Dolnego Śląska, który miał ukończone 16 lat.

Lp.	Dolnośląski Budżet Obywatelski 2019		
1.	Obszary	1. Sport 2. Turystyka 3. Kultura 4. Działania na osób z niepełnosprawnościami 5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego 6. Działania na rzecz seniorów 7. Rozwój rzemiosła	
2.	Uprawnieni do składania wniosków	mieszkańcy Województwa, którzy ukończyli 18 lat	
3.	Liczba zgłoszonych wniosków	179	
4.	Uprawnieni do udziału w głosowaniu	mieszkańcy Województwa, którzy ukończyli 16 lat	
5.	Liczba wniosków dopuszczonych do głosowania	162	
6.	Liczba wniosków dopuszczonych do głosowania z podziałem na subregiony	jeleniogórski	21
		wałbrzyski	34
		legnicki	37
		wrocławski	49
		m. Wrocław	21
7.	Liczba wszystkich oddanych głosów	44 754	
8.	Liczba wniosków, które przeszły do kolejnego etapu	74	
9.	Liczba wniosków, które przeszły do kolejnego etapu z podziałem na subregiony	jeleniogórski	15
		wałbrzyski	15
		legnicki	16
		wrocławski	14
		m. Wrocław	14

Realizacja Dolnośląskiego Budżetu Obywatelskiego poprzedzona została 4 spotkaniami konsultacyjnymi.

1.2. Dolnośląskie Małe Granty

Dolnośląskie Małe Granty

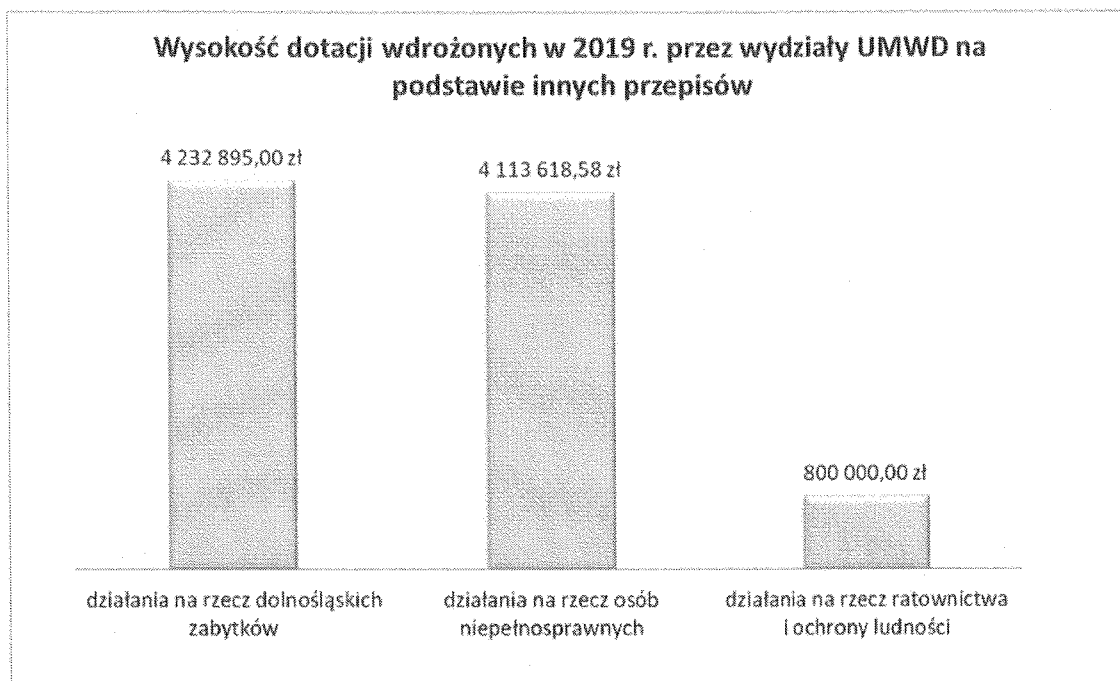
Celem programu był rozwój kapitału społecznego i obywatelskiego, przez:

- a) wsparcie oddolnej aktywności mieszkańców,
- b) umożliwienie realizacji inicjatyw społecznych w lokalnych środowiskach,
- c) aktywizację mieszkańców Dolnego Śląska w zakresie rozwiązywania problemów i podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej.

Do realizacji programu pn. „Dolnośląskie Małe Granty”. Zarząd Województwa Dolnośląskiego powołał operatora programu. Na realizację Programu przeznaczono 700 000 zł.

1.	Nazwa otwartego konkursu ofert	Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. Dolnośląskie Małe Granty – II tury		
2.	Adresaci konkursu	Organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które prowadzą działalność statutową związaną z realizacją zadania objętego konkursem.		
3.	Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego	I tura – 500 000 zł II tura – 200 000 zł		
4.	Budżet programu w podziale na subregiony	I tura – 78 000 zł, II tura – 31 200 zł (na każdy subregion)		
5.	Uprawnieni do składania wniosków	Grupa nieformalna (3 pełnoletnie osoby)		
6.	Liczba zgłoszonych wniosków	I tura – 466, II tura – 244		
7.	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	I tura – 418, II tura – 218		
8.	Liczba wniosków z pozytywną oceną merytoryczną	I tura – 83, II tura – 32		
9.	Liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie w podziale na subregiony	Subregion	I tura	II tura
		jeleniogórski	16	7
		legnicki	16	7
		wałbrzyski	18	6
		wrocławski	17	6
	m. Wrocław	16	6	

2. Zadania własne Województwa realizowane na podstawie innych przepisów

2.1. Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów finansowane ze środków PFRON

Nazwa Wydziału: Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego / Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami

Sfera zadań publicznych: działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, udzielane jest na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. 2015 r. poz. 937).

Wnioskodawca	Projekt na rzecz/obiekt	Zakres robót	Termin realizacji	Wysokość dofinansowania
Fundacja „Tobiaszki” Al. Kasprowicza 26, 51-161 Wrocław	Pomieszczenia Fundacji wykorzystywane do prowadzenia zajęć terapeutyczno-edukacyjnych	Remont pomieszczeń, wykonanie dostępnego wejścia dla osób z niepełnosprawnościami	1.03.2019 1.12.2019	140 400,00

Fundacja „Promyk Słońca” ul. Złota 61/10C, 00-819 Warszawa	Oddział Fundacji „Promyk Słońca” Centrum Diagnostyczno- Rehabilitacyjne ul. Swobodna 8a 50-088 Wrocław	Remont części budynku mieszczącej Centrum Diagnostyczno- Rehabilitacyjne	1.03.2019 1.12.2019	121 900,00
Zgromadzenie Sióstr św. Józefa Prowincja Wrocławska ul. B. Prusa 28/II/b 50-319 Wrocław	Zakład Opiekuńczo- Leczniczy dla Dzieci prowadzony przez Zgromadzenie w Wierzbicach ul. Lipowa 44 55-040 Wierzbice	Budowa dźwigu osobowego 2-przystankowego (platformy pionowej z pełną kabiną)	1.01.2019 31.12.2019	55 040,00
Stowarzyszenie św. Celestyna Mikoszów 27 57-100 Strzelin	Budynek terapeutyczno- edukacyjny mieszczący WTZ i Szkołę Zawodową Specjalną w Mikoszowie	Przebudowa zabytkowego budynku gospodarczego stajni, adaptacja na budynek pełniący funkcję terapeutyczno-edukacyjną 3 rok realizacji (końcowy)	15.12.2017 30.11.2019	602 800,74
Razem				920 140,74

2.2. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej

Nazwa Wydziału: Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami

Sfera zadań publicznych: działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

Wysokość środków finansowych przekazanych w 2019 r. z budżetu Województwa Dolnośląskiego oraz ze środków PFRON będących w dyspozycji województwa na dofinansowanie działania ZAZ wynosiła łącznie 2 823 482 zł – cała kwota została wykorzystana.

Na zadanie dofinansowanie kosztów tworzenia zakładów aktywności zawodowej łącznie przekazano kwotę 369 995,84 zł – cała kwota została wykorzystana.

Na Dolnym Śląsku funkcjonuje 8 Zakładów Aktywności Zawodowej, w tym 5 ZAZ(ów) prowadzonych jest przez podmioty Programu współpracy:

- 1) Stowarzyszenie św. Celestyna – Zakład Aktywności Zawodowej „Celestyn” w Mikoszowie;
- 2) Stowarzyszenie Dzieci i Rodzin Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej – Zakład Aktywności Zawodowej – Zakład Usługowy „Nadzieja” w Wałbrzychu;
- 3) Caritas Diecezji Legnickiej – Zakład Aktywności Zawodowej „ROSA” Caritas Diecezji Legnickiej;
- 4) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Dzierżoniowie – Zakład Aktywności Zawodowej w Dzierżoniowie;
- 5) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Tęcza” w Oławie – Zakład Aktywności Zawodowej z siedzibą w Oławie.

2.3. Dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego finansowane ze środków BWD

Nazwa Wydziału: Wydział Kultury

Sfera zadań publicznych: kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Nabór wniosków o dotację przeprowadzany jest zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/788/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2012, poz. 4500, wraz ze zmianą przyjętą w uchwale nr XVIII/466/16 z dnia 28 stycznia 2016 r. – Dz.U. Województwa Dolnośląskiego z 2016 r., poz. 651.

Ilość wszystkich złożonych wniosków	Ilość wniosków złożonych przez podmioty Programu współpracy	Liczba podmiotów Programu współpracy, którym przyznano dotację	Kwota dotacji wykorzystanych przez podmioty Programu współpracy [zł]	Kwota dotacji wykorzystanych przez wszystkich wnioskodawców [zł]
292	233	101	4 232 895,00	4 936 437,00

2.4. Dotacje celowe na zadania z zakresu ratownictwa górskiego udzielane w trybie pozakonkursowym

Nazwa Wydziału: Wydział Bezpieczeństwa

Sfera zadań publicznych: ratownictwo i ochrona ludności

Środki finansowe na zadania z zakresu ratownictwa górskiego, przyznane są na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. 2019, poz. 1084)

Dotacja celowa na zadania z zakresu ratownictwa górskiego przyznana uchwałą nr 613/VI/19 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 11 kwietnia 2019 r.

L.p.	Nazwa organizacji	Okres realizacji	Wysokość przekazanej dotacji	Wysokość wykorzystanej dotacji
1.	Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Wałbrzysko-Kłodzka	01.06.2019 r. – 31.12.2019 r.	400 000,00 zł	400 000,00 zł
2.	Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Karkonoska	01.06.2019 r. – 31.12.2019 r.	400 000,00 zł	400 000,00 zł
RAZEM:			800 000,00 zł	800 000,00 zł

– cel zadania: podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców przebywających na terenach górskich Dolnego Śląska;

– osiągnięte rezultaty ilościowe i jakościowe: przedmiotowe dotacje, w myśl art. 17 ust. 8 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. 2019, poz. 1084), realizowane są poprzez: utrzymanie kadry ratowników górskich zawodowych i ochotników oraz ich szkolenie; zakup i utrzymanie obiektów oraz ich wyposażenia; zakup i utrzymanie środków transportu i łączności; wyposażanie ratowników górskich w sprzęt i ekwipunek; zakup i utrzymanie sprzętu ratowniczego; utrzymanie obsługi administracyjnej; prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie wypadkom:

a) Grupa Karkonoska – zakładanymi rezultatami realizacji zadania było zbudowanie stacji ratunkowej GR GOPR GK w Karpaczu, która usprawni działalność ratowniczą, szybsze dotarcie i udzielenie pomocy poszkodowanym dzięki sprawnie działającym, wyposażonym w odpowiedni sprzęt ratownikom górskim. W 2019 r. kontynuowane było zadanie budowy stacji ratunkowej GR GOPR GK w Karpaczu. Postawiony został budynek w stanie surowym wraz z oknami, drzwiami i stolarką, wykonano przyłącze wodociągowo-kanalizacyjne oraz zamontowano maszt i zbiorniki przeciwpożarowe.

b) Grupa Wałbrzysko-Kłodzka – środki miały zostać przeznaczone na:

– szkolenia i obozy (m.in. poszukiwania zaawansowane, I stopnia – część letnia, poszukiwania podstawowe, ratownictwo jaskiniowe, z jazdy pojazdami, topograficzne, specjalistyczne – linowe, ewakuacji z kolei, z procedur ratowniczych, medyczne KKPP, służba śniegowo-lawinowa, podkomisja medyczna, obozy: tatrzański, wspinaczkowy, śnieżnicki – lawinowe, szkolenia LPR),

– doposażenie w sprzęt ratunkowy (m. in. czekany, liny, raki, uprząże, przyrządy asekuracyjne, łopaty, piły, rakiety śnieżne),

– rozbudowę Stacji Centralnej Grupy przy ul. Poznańskiej 6 – prace budowlane mające na celu naprawę/rozbudowę infrastruktury.

V. Współpraca pozafinansowa

1. Wsparcie szkoleniowe i merytoryczne

1.1. Doradztwo, pomoc merytoryczna

– Wsparcie informacyjne i merytoryczne w zakresie ubiegania się o dotacje ze środków publicznych prowadzone przez komórki organizacyjne UMWD, w tym spotkania przybliżające założenia ogłoszeń konkursowych,

– działalność doradcza dla organizacji pozarządowych w ramach Regionalnego Punktu Doradczego działającego przy Dziale Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMWD prowadzona była przez doradcę zewnętrznego, zatrudnionego na potrzeby Regionalnego Punktu Doradczego przy ul. Walońskiej 3–5 (pok. 701A), we Wrocławiu,

W sumie usługa została zrealizowana w wymiarze 460 godzin doradztwa stacjonarnego oraz 23,5 godz. doradztwa mobilnego. Łącznie udzielono 352 porad, w tym: 120 konsultacji, 199 doradztw oraz 33 informacji. Porady udzielane były przez doradcę: osobiście – 131 razy, telefonicznie – 57

razy oraz mailowo – 164 razy. W Regionalnym Punkcie Doradczym objęto wsparciem łącznie: 264 podmioty oraz 18 osób fizycznych. Doradztwa mobilne odbyły się w Strzegomiu, Brzegu Dolnym, Miliczu oraz Strzelinie oraz trzy razy we Wrocławiu. Dotyczyły nowych wzorów ofert, umów i sprawozdań w otwartych konkursach ofert oraz w trybie pozakonkursowym (art. 19a).

Tematyka doradztwa najczęściej dotyczyła aspektów formalno-prawnych dotyczących zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych, a także konsultacji ofert i projektów, źródeł pozyskiwania funduszy na działalność organizacji oraz tworzenia ofert i sprawozdań z realizacji zadań. Doradca przygotowywał raz w miesiącu zestawienie aktualnych konkursów dla organizacji pozarządowych, a także informował o zmianach w przepisach dotyczących rozliczania projektów i zasad finansowania, w sporządzonym raz w miesiącu artykule. Ww. informacje publikowane były na stronie internetowej UMWD w zakładce „Organizacje pozarządowe”.

Zarówno informacje, dotyczące aktualnych źródeł finansowania NGO, jak i aspektów prawnych ich działania, były przesyłane drogą mailową do organizacji pozarządowych, które zadeklarowały wolę otrzymywania takich opracowań oraz do pełnomocników gminnych i powiatowych odpowiedzialnych za kontakty z NGO,

- spotkania Zespołu ds. uproszczenia ogłoszenia konkursowego w UMWD, który opracował projekt nowego wzoru ogłoszenia. Do prac w Zespole zgłosiło się 15 przedstawicieli ngo,
- spotkania Wojewódzkiej grupy na rzecz rozwoju usług wspierających niezależne życie,
- spotkania grupy ds. Zakładów Aktywności Zawodowej,
- spotkanie konsultacyjne nt. nowych wzorów ofert z organizacjami pozarządowymi wyłonionymi do otwartego konkursu ofert w ramach zadania Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk we Wrocławiu,
- szkolenie dla właścicieli obiektów zabytkowych dotyczące zasad udzielania dotacji z Budżetu Województwa Dolnośląskiego oraz ustalanie szczegółów zawieranych umów z beneficjentami,
- szkolenie dotyczące wypełniania i składania ofert w otwartym konkursie ofert realizowanym przez Wydział Sportu,
- szkolenia dla wnioskodawców i beneficjentów (11 organizacji) Programu INTERREG V-A organizowane przez Regionalny Punkt Kontaktowy w Wałbrzychu. Ponadto udzielono 54 konsultacji 17-tu organizacjom pozarządowym,
- spotkanie sieciujące podmioty reintegracyjne we Wrocławiu – spotkania dla WTZ, którego celem było przedstawienie możliwości finansowania rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami ze środków RPO WD,
- cykl 4 spotkań warsztatowych „Opieka wytchnieniowa – usługa społeczna dla rodzin osób z niepełnosprawnościami”,
- spotkanie sieciujące podmioty reintegracyjne w Głogowie – spotkania dla WTZ, którego celem było poszerzenie wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy spotkania zapoznawali się także z działalnością 2 głogowskich WTZ prowadzonych przez PSONI Koło w Głogowie oraz Cichych Pracowników Krzyża,
- spotkanie sieciujące podmioty reintegracyjne we Wrocławiu – spotkania dla CIS/KIS, którego celem było przedstawienie możliwości finansowania reintegracji społeczno-zawodowej ze środków RPO

- WD. W spotkaniu, jako goście, wzięli udział przedstawiciele DWUP, którzy przedstawili możliwości finansowania działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w ramach działania 9.1.1 Aktywna integracja RPO WD. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele 10 CIS i KIS (14 osób),
- regionalne spotkanie poświęcone współpracy międzysektorowej we Wrocławiu. Podczas spotkania zaprezentowano dobre praktyki w zakresie przerwy wytchnieniowej. 5 dolnośląskich organizacji i instytucji zaprezentowało swoje doświadczenia w tym obszarze i zachęcało do współpracy pomiędzy JST i NGO. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele 43 organizacji i instytucji (66 osób),
  - spotkanie sieciujące podmioty reintegracyjne dla WTZ w Świdnicy, którego celem było poszerzenie wiedzy z zakresu zajęć klubowych w WTZ oraz przeciwdziałania przemocy wobec ON. Uczestnicy zapoznawali się także z działalnością 2 WTZ prowadzonych przez PSONI koło w Głogowie oraz Cichych Pracowników Krzyża. Spotkanie współorganizowało WTZ „Przystań”,
  - spotkanie sieciujące dla ZAZ w Świerzawie. Tematyka: działalność ZAZ Świerzawa; bieżące kwestie ważne dla funkcjonowania ZAZ (m.in. rozliczanie i wstrzymywanie refundacji wynagrodzeń ON zatrudnionych z SODiRu; zmiany w ustawie o rehabilitacji oraz porządkujących zmian w odpowiednim rozporządzeniu; waloryzacja kwoty algorytmu – rozmowy z MRPiPS, w tym BON oraz PFRON). W spotkaniu wzięło udział 14 osób z 6 ZAZ,
  - we współpracy z Dolnośląskim Forum Pomocy Społecznej (DFPS). zorganizowano wydarzenie – Forum Pomocy Społecznej z okazji Dnia Pracownika Socjalnego 2019. Tematyka: sytuacja osób z zaburzeniami psychicznymi – system wsparcia czy doraźna pomoc?; pomoc medyczna osobom z zaburzeniami psychicznymi w ramach systemu NFZ i aspekty prawne ubezwłasnowolnienia, opieki prawnej, kurateli, kierowania na leczenie bez zgody. W spotkaniu udział wzięło 80 osób w tym 68 przedstawicieli OPS, PES oraz goście,
  - w ramach kontynuacji współpracy Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej ze Stowarzyszeniem Dolnośląskich Pracodawców:
    - 1) przeprowadzono badanie potencjału 7 pracowników DŚ za pomocą testów kompetencyjnych i osobowościowych w ramach 14 spotkań;
    - 2) współorganizowano seminarium w ramach Europejskich Dni Pracodawców;
    - 3) przeprowadzono warsztat „wstęp do zarządzania stresem” dla 13 osób.
  - wydarzenia informacyjne, targi pracy i giełdy oraz spotkania organizacji pracodawców i współpracujących z nimi organizacji; podczas powyższych wydarzeń rozpowszechniane były pakiety informacyjne dotyczące sieci EURES i EURES TriRegio oraz zaproszenia dla pracodawców i ich organizacji na spotkania i wydarzenia EURES TriRegio:
    - 1) Hradec Kralove – Seminarium TriRegio dla pracodawców,
    - 2) Goerlitz – Partnerskie Spotkanie Gospodarcze w Izbie Przemysłowo – Handlowej w Goerlitz,
    - 3) Hradec Kralove – Seminarium TriRegio dla pracodawców,
    - 4) Jelenia Góra: Polsko-Niemiecko-Czeskie Forum Kooperacji Firm w branży turystycznej i energii odnawialnej,
    - 5) Wałbrzych – Tydzień Przedsiębiorcy w ZUS,
    - 6) Jelenia Góra – Tydzień Przedsiębiorcy w ZUS - spotkanie w Punkcie Informacji Europejskiej,
    - 7) Wałbrzych – Tydzień Przedsiębiorcy w ZUS,
    - 8) Wrocław – Tydzień Przedsiębiorcy w ZUS i PIP - Seminarium „Rola i obowiązki pracodawcy na transgranicznym rynku pracy”,
    - 9) Goerlitz – 13. Konferencja Gospodarcza Polska-Saksonia,

- 10) Karpacz – XXVI Polsko-Niemiecko-Czeskie Forum Kooperacji Firm,
  - 11) Bautzen – Forum dla pracodawców AA Bautzen,
  - 12) Wrocław – V Transgraniczne Forum Rynku Pracy,
  - 13) Wałbrzych – VI Transgraniczne Forum Rynku Pracy,
  - 14) Zagórze Śląskie i Niemcza – Warsztaty dla pracodawców „Jak rekrutować i zintegrować w wielokulturowym zakładzie? Dotyczy nie tylko koncernów i dużych firm!”,
- spotkania informacyjne oraz warsztaty pn. „Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą”, podczas których poruszana była również tematyka handlu ludźmi (Lubań - 2x, Głogów - 2x, Strzegom - 2x, Dzierżoniów - 3x, Legnica, Świebodzice, Szczawno Zdrój, Ludów, Oleśnica, Kłodzko, Ząbkowice Śląskie, Trzebnica),
  - targi pracy organizowane przez powiatowe urzędy pracy, OHP, biura karier, uczelnie. W czasie targów każdy odwiedzający stoisko EURES był informowany o usługach i możliwościach współpracy (Świebodzice - 2x, Głogów, Strzelin - 2x, Jelenia Góra, Wrocław, Kłodzko, Świdnica - 2x, Złotoryja - 2x, Nowa Ruda, Bystrzyca Kłodzka, Drezno, Strzegom, Środa Śląska, Liberec, Lubin, Wołów, Praga),
  - Transgraniczne Targi Pracy (TTP) na pograniczu polsko-czesko-niemieckim w Zgorzelecu – wydarzenie organizowane corocznie przez DWUP, ta edycja przyciągnęła 81 wystawców i ponad 2000 osób odwiedzających,
  - dotarcie z usługami EURES do nowych grup i pozyskanie nowych partnerów w celu zwiększenia rozpoznawalności marki EURES: uczestnictwo, jako multiplikatorzy, w imprezach o charakterze transgranicznym dotyczących rynków pracy, edukacji, pogranicza, prawa socjalnego i prawa pracy:
    - 1) Jelenia Góra – Konferencja edukacyjna „Orientacja zawodowa bez granic – zawody przyszłości na pograniczu Polska-Saksonia”,
    - 2) Moszna – Grupa robocza ds. pracy i spraw społecznych polsko-czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej,
    - 3) Drezno – Spotkanie Polsko-Saksońskiej Grupy Roboczej,
    - 4) Kudowa Zdrój – Seminarium "Mówimy jedno w dwóch językach".
  - prowadzenie czatu on-line na stronie www.eures.dwup.pl. Rozmowy prowadzone na czacie najczęściej dotyczyły tematów związanych z treściami zamieszczonymi na stronie internetowej, a zwłaszcza ofert pracy, pytania dotyczyły również przepisów prawa pracy i informacji o świadczeniach społecznych za granicą (szczególnie w zakresie zasiłków dla dzieci, opieki zdrowotnej i praw emerytalnych).

1.2. Inne działania

- Doroczny Kongres Odnowy Wsi,
- wizyta studyjna do wsi tematycznych w województwie lubelskim,
- konferencja prozdrowotna „Debata o zdrowiu”,
- udział w XII Forum zorganizowanym przez Federację Uniwersytetów Trzeciego Wieku,
- cykliczne spotkania ze Stowarzyszeniem Dolnośląskich Seniorów,
- Wojewódzkie Samorządowe Ćwiczenie Obronne – ćwiczenie odbyło się przy wsparciu zaproszonych prelegentów i wykładowców reprezentujących m. in. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (Grupa Wałbrzysko-Kłodzka) i Grupę Ratownictwa specjalistycznego OSP Starówka – Wrocław,

- przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego „Warsztat rozwoju kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej” w wymiarze 60 godz. dydaktycznych skierowanego do 47 pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Powiatowych Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej: psychologów, pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej, pedagogów, terapeutów, asystentów rodziny. Celem szkolenia było nabycie oraz pogłębienie wiedzy na temat interwencji kryzysowej oraz nabycie praktycznej umiejętności wykorzystywania zróżnicowanych narzędzi pracy z osobami dotkniętymi różnego rodzaju kryzysami życiowymi z terenu województwa dolnośląskiego. W szkoleniu uczestniczyło 5 przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- przygotowanie i przeprowadzenie superwizji grupowej dla kadr służb społecznych. Odpowiadając na zapotrzebowanie zgłoszone przez przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego DOPS zaplanował przeprowadzenie 2 edycji superwizji grupowej dla każdej ze zgłoszonych grup. Każda osoba zgłoszona do superwizji otrzymała możliwość dwukrotnego uczestnictwa w 5-godzinnej sesji superwizyjnej. Superwizja grupowa odbyła się w następujących miejscowościach: Niechlów, Lubań, Legnica, Malczyce, Ścinawa, Brzeg Dolny, Kostomłoty, Świdnica, Stronie Śląskie, Oława, Wisznia Mała, Siechnice, Radwanice, Przemków, Krotoszyce, Lwówek Śląski, Szklarska Poręba, Kłodzko. W ramach superwizji w pierwszej edycji odbyło się 18 spotkań superwizyjnych, w których wzięło udział 143 uczestników, zgłoszonych przez przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach drugiej edycji odbyło się również 18 spotkań, w których uczestniczyło 131 osób. Łącznie w 2019 roku w 36 spotkaniach superwizyjnych wzięło udział 274 osoby. W superwizji uczestniczyło 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- reklama marki EURES poprzez działania informacyjno-promocyjne w mediach społecznościowych – na Facebooku i Twitterze, a także na stronie internetowej EURES DWUP www.eures.dwup.pl; rozpowszechnianie aktualności, promowanie wydarzeń, udostępnianie nowych ofert pracy.

2. Wspieranie rozwoju i aktywności organizacji pozarządowych

2.1. Projekty i programy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi

- Projekt realizowany we współpracy z Fundacją „Promyk Słońca” – Liderem Partnerstwa „Usługi asystenckie na rzecz osób z niepełnosprawnościami z obszaru Dolnego Śląska” – projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. Projekt realizowany był na terenie Dolnego Śląska.

Celem projektu było zaspokojenie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców powiatów: wałbrzyskiego, m. Wałbrzych, wołowskiego, wrocławskiego i m. Legnica w zakresie usług asystenckich. W ramach projektu zrekrutowano, przeszkolono i zatrudniono przez Fundację „Promyk Słońca” – Lidera Partnerstwa 30 asystentów osobistych zapewniających stałe wsparcie 50 osobom z niepełnosprawnością zrekrutowanych w projekcie,

- program edukacyjny pn. „Bezpieczny Dolnoślązak” (Pikniki Bezpieczeństwa), w którym wzięli udział m.in. przedstawiciele Dolnośląskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy 62 KS Commando, Grupy

Ratownictwa Specjalistycznego OSP Starówka – Wrocław, Fundacji Edukacja Dla Bezpieczeństwa i Cyberbezpieczeństwa,

- program profilaktyczny pn. „Bezpieczna Zima” – w programie wzięli udział m.in. przedstawiciele Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, którzy pokazali sprzęt ratunkowy, w tym wykorzystywany w ratownictwie górskim,
- współpraca z Fundacją Ekorozwoju przy projekcie „Dobra Atmosfera”,
- projekt Fundacji IMAGO „Rozwój konstruktywistycznych metod doradztwa i podniesienie efektywności instytucji rynku pracy” realizowanego w ramach POWER, Priorytetu IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działania 4.3 Współpraca ponadnarodowa – uczestniczo w:
  - 1) seminarium wdrożeniowym z udziałem partnerów z Finlandii,
  - 2) seminarium „Tranzyt w poradnictwie kariery”,
  - 3) 3 spotkaniach dotyczących ewaluacji, zakończenia i podsumowania udziału doradców zawodowych w projekcie,
- projekt Fundacji IMAGO „Model pracy zespołowej na rzecz reintegracji społeczno-zawodowej osób z grup wykluczonych” współfinansowany ze środków UE w ramach EFS - uczestniczo w wizycie studyjnej w Hiszpanii oraz w szkoleniu ze stosowania metodyki programu Vives Emplea,
- projekt Fundacji IMAGO „STOP and GO” współfinansowany ze środków UE w ramach EFS - uczestniczo w 2 spotkaniach sieciującym projekt,
- Drogowskazy Kariery – w ramach kontynuacji współpracy z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów przeprowadzono poradę grupową z wykorzystaniem ekonomicznej gry symulacyjnej „Chłopska Szkoła Biznesu” dla 15 osób oraz poradę grupową dla 12 osób pt. „Warsztaty preferencji zawodowych”,
- Targi Pracy – organizowane przez AIESEC Polska (pozarządowa organizacja not-for-profit, jedna z największych międzynarodowych organizacji studenckich). Podczas targów udzielono 27 indywidualnych informacji zawodowych oraz 26 indywidualnych porad zawodowych,
- XXXII Akademickie Targi Pracy Campus Recruitment organizowane przez Fundację MANUS oraz Biuro Karier Politechniki Wrocławskiej. Podczas targów udzielano informacji zawodowych na temat usług CliPKZ, zasad pisania dokumentów aplikacyjnych oraz sposobów poszukiwania pracy (38 informacji zawodowych, 27 porad),
- udział DWUP w konkursie na najlepsze projekty, które przyczyniają się do skutecznego wspierania osób młodych na rynku pracy. Konkurs został zorganizowany przez Fundację Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM. Wydział EURES DWUP został wyróżniony w Warszawie statuetką oraz otrzymał tytuł „Lidera aktywizacji osób młodych” za działanie realizowane w ramach sieci EURES „Praktyki w Austrii dla najlepszych”. Projekt ten umożliwia pełnoletnim uczniom szkół ponadpodstawowych z Dolnego Śląska, kształcącym się w zawodach branży hotelarsko-gastronomiczno-turystycznej odbycie płatnych praktyk zawodowych u austriackich pracodawców. Sześciotygodniowa praca za granicą pozwala na zdobycie nowych kwalifikacji, umiejętności, podniesienie kompetencji językowych, a także poznanie kultury pracy innego kraju,
- udział w spotkaniu promocyjnym Fundacji Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM „Wspólnie zmieniamy rynek pracy” połączonym z krótkimi warsztatami na temat tworzenia przyjaznych

komunikatów. Spotkanie miało na celu promocję niestandardowych działań, które są skierowane do osób młodych i seniorów. Spotkanie było finansowane ze środków otrzymanych z NIW-CRSO w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030.

2.2. Listy intencyjne, porozumienia i umowy partnerskie dotyczące realizacji wspólnych projektów

- Klub Sportowy Ślęza Wrocław – podpisanie listu intencyjnego dotyczącego budowy hali lekkoatletycznej we Wrocławiu,
- Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego – podpisanie umowy partnerskiej na realizację warsztatów dla studentów, tytuł projektu: „Drogowskazy Kariery”,
- Fundacja IMAGO – umowa partnerska, tytuł projektu: „Rozwój konstruktywistycznych metod doradztwa i podniesienie efektywności instytucji rynku pracy”,
- Fundacja IMAGO – umowa partnerska, tytuł projektu: „Model pracy zespołowej na rzecz reintegracji społeczno-zawodowej osób z grup wykluczonych”,
- podpisanie porozumienia ze służbami dotyczące współpracy przy akcji „Bezpieczna Zima” w ramach programu „Bezpieczny Dolnoślązak”.

2.3. Inne działania

- Nieodpłatne udostępnianie sal na działalność statutową organizacji pozarządowych,
  - nieodpłatne użyczenie autokaru,
  - współorganizacja Dolnośląskiego Przeglądu Artystycznie Zakręconych Seniorów pn. „Bo radość jest w nas”,
  - udział w konferencji naukowej z okazji Międzynarodowego Dnia Inwalidy „Żeby życie nie bolało”,
  - Zgorzeleckie Spotkanie Dolnośląskich Seniorów,
  - współpraca z Fundacją Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka – Jeziorańskiego we Wrocławiu,
  - Wydział Współpracy z Zagranicą włączył się w organizację dwóch wydarzeń: seminarium nt. Partnerstwa Wschodniego pt. Future for Eastern Europe oraz spotkania polskich i niemieckich ekspertów specjalizujących się w tematyce Europy Wschodniej,
  - całoroczna współpraca merytoryczna związana z prowadzoną przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego współpracą zagraniczną,
  - współpraca z Fundacją Ukraina działającą przy Konsulacie Honorowym Ukrainy we Wrocławiu. Urząd Marszałkowski włączył się w organizację forum pn. „For Unity of Migrants” poruszającego kwestie związane m.in. z integracją emigrantów z Ukrainy ze społecznością Dolnego Śląska, sytuacją emigrantów na lokalnym rynku pracy itp.,
  - przygotowanie i wydruk 2 500 egz. śpiewnika do oddziaływań muzykoterapeutycznych, mającego na celu wspieranie sprawności psychofizycznej u osób starszych, zawierającego szablony z tekstami pieśni do ćwiczeń funkcji poznawczych.
- Publikacja powyższa stanowi XI tom cyklu „BIBLIOTEKA NESTORA” – serii poradników popularyzujących kwestie i problemy, łączące się z procesem starzenia się organizmu. Podobnie jak

poprzednie publikacje w serii „BIBLIOTEKA NESTORA”, również ta skierowana jest do szerokiego spektrum odbiorców – przede wszystkim samych seniorów i ich rodzin, ale również do kadr służb społecznych, m.in. pracowników socjalnych, lekarzy, pielęgniarek środowiskowych, opiekunów, przedstawicieli organizacji pozarządowych, czyli wszystkich profesjonalistów, którzy na co dzień pracują z seniorami. Ważnym adresatem publikacji są również Uniwersytety Trzeciego Wieku działające na terenie województwa dolnośląskiego,

– zakup 1 798 biletów dla seniorów na 9 przedsięwzięć kulturalnych (koncerty, spektakle) organizowane przez dolnośląskie instytucje kultury. Bilety przekazano dolnośląskim UTW oraz organizacjom pozarządowym, działającym na rzecz aktywizacji i wsparcia dolnośląskich seniorów,

– działania targowo-wystawiennicze mające na celu promocję Polski i Dolnego Śląska poprzez promocję dolnośląskiej żywności wysokiej jakości, rękodzieła, folkloru ludowego itd., realizowane ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Działania te były realizowane przez wynajęcie powierzchni wystawienniczej i zabudowy stoisk na użytek wystawców w czasie wydarzeń targowych, w których brał udział UMWD. Wystawcami w wydarzeniach targowych, które znalazły się w Planie Operacyjnym KSOW na 2019 rok, były m.in. podmioty Programu współpracy.

3. Przeprowadzone konsultacje społeczne

– „Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2020 rok” – spotkanie konsultacyjne w Brzegu Dolnym,

– Dolnośląski Budżet Obywatelski–Aktywny Dolny Śląsk – spotkania na temat założeń IV edycji DBO–ADŚ odbyły się w miejscowościach: Legnica, Wałbrzych, Jelenia Góra, Wrocław,

 koncepcja rozwoju transgranicznej turystyki rowerowej na pograniczu polsko-czeskim, 2 spotkania konsultacyjne 2019 r. (samorządy, organizacje samorządowe z obszaru pogranicza, organizacje pozarządowe – partnerzy projektu),

 współpraca w ramach projektu „Rowerem po Granicy – Transgraniczna Koncepcja Ścieżek Rowerowych”. W 2019 odbyła się konferencja kończąca projekt (samorządy, Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej, organizacje pozarządowe z obszaru pogranicza dolnośląsko - saksońskiego),

 „Standardy projektowe i wykonawcze kształtowania oraz ochrony zieleni w otoczeniu tras rowerowych”, spotkanie konsultacyjne w sprawie zakresu opracowania.

4. Promocja organizacji pozarządowych, informacja, publikacje

4.1. Promocja

– Konkurs „zDolne NGO” na najlepszą organizację pozarządową dedykowany był dolnośląskim organizacjom pozarządowym, które prowadziły działania na rzecz aktywizacji zawodowej oraz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami w 2018 r. Laureatami VIII Edycji Konkursu zDolne NGO zostali:

1) Fundacja „Promyk Słońca” – Kategoria I: Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami,

2) Fundacja „Eudajmonia” – Kategoria II: Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami,

– promocja Dolnośląskiego Budżetu Obywatelskiego–Aktywny Dolny Śląsk:

1) na stronie: <https://aktywny.dolnyslask.pl/>,

- 2) profil na Facebooku Aktywny Dolny Śląsk,
  - 3) konferencja prasowa rozpoczynająca IV edycję DBO-ADŚ,
  - 4) briefing nt. DBO-ADŚ w Legnicy, Wałbrzychu i Jeleniej Górze,
  - 5) konferencja prasowa podsumowująca działania w ramach DBO-ADŚ.
- piknik integracyjny zorganizowany z okazji Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami. W organizację pikniku zaangażowali się Opera Wrocławska oraz dolnośląskie instytucje, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu województwa działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, m.in: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej czy Urząd Statystyczny we Wrocławiu. Wśród nich nie zabrakło blisko współpracujących z samorządem województwa Zakładów Aktywności Zawodowej czy ośrodków wychowawczych finansowanych przez urząd marszałkowski. Ich podopieczni mieli okazję zaprezentować na scenie kilkunastominutowe występy artystyczne. Półgodzinne przedstawienie przygotowała także Opera Wrocławska. Wystawionych zostało około 30 stoisk, na których organizacje zaprezentowały swoje działania, usługi i wyroby dedykowane dla osób z niepełnosprawnościami lub wytwarzane przez nich. W pikniku wzięli także udział pracownicy urzędu marszałkowskiego,
- portal internetowy www.kupujespoecznie.pl. Na bieżąco była aktualizowana i uzupełniana platforma kupujespoecznie.pl. Prowadzony był bieżący kontakt z podmiotami, które zarejestrowały się na stronie, weryfikowane były opisy produktów i usług. Na platformie znajduje się obecnie 130 produktów i usług świadczonych przez dolnośląskie podmioty ekonomii społecznej. Ponadto na platformie zamieszczane są aktualne informacje dotyczące realizowanych działań projektowych, akcje społeczne, dobre praktyki oraz aktualizowane bazy PES,
- promocja podmiotów ekonomii społecznej. Na bieżąco tworzone były posty informujące o wydarzeniach realizowanych przez dolnośląskie podmioty ekonomii społecznej. Na fun page projektu były umieszczane informacje o aktualnych podmiotach, które dostały Znak Zakup Prospołeczny oraz informacje zachęcające o ubieganie się o znak. Z doradztwa w obszarze działań wizerunkowych dla dolnośląskich podmiotów ekonomii społecznej w ramach projektu: „Dolnośląska Ekonomia Społeczna” skorzystało 6 PES (Fundacja Teatr Avatar, Wrocławska Spółdzielnia Socjalna, Stowarzyszenie Klub Innowatora, WTZ im. Andrzeja Krakowskiego z Legnicy, Fundacja Jagniątków i Fundacja Homo Sacer), udzielono łącznie 36 godzin doradztwa eksperckiego m.in. z zakresu budowania wizerunku, przygotowywania ofert itp. Liczba godzin była dostosowana do potrzeb podmiotów, dlatego średnio przypadło więcej niż 4h doradztwa na podmiot. Została zrealizowana usługa na zdjęcia produktów i usług. Zdjęcia zostały wykonane 8 podmiotom ekonomii społecznej z terenu całego Dolnego Śląska (Spółdzielni Socjalnej „Nasze Wsparcie”, Spółdzielni Socjalnej „Zielony Zakątek”, Spółdzielni Socjalnej „Zakwas”, Fundacji Jagniątków, Fundacji Sensor, Fundacji – Klub Innowatora, Fundacji Plastformers oraz Wrocławskiej Spółdzielni Socjalnej.)
- Znak Zakup prospołeczny. Rozpoczęto prace nad przygotowaniem szerszej kampanii dotyczącej certyfikacji Znak Zakup Prospołeczny oraz weryfikacja już istniejących dokumentów dla podmiotów starających się o znak. Wprowadzony został nowy wzór wniosku o przedłużenie certyfikacji znakiem Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” (Zarządzenie nr 15/2019 Dyrektora DOPS) poprzez dodanie punktu dot. przekazania informacji o wynikach finansowych uzyskanych ze sprzedaży certyfikowanych usług/produktów. W okresie sprawozdawczym 9 PES złożyło wnioski o przedłużenie certyfikacji Znak Zakup Prospołeczny. Dolnośląska Kapituła Certyfikująca wszystkim

podmiotom, które przesłały wnioski przedłużyła okres certyfikacji na kolejny rok. Ponadto dwa podmioty złożyły wnioski o przyznanie certyfikacji Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny”, a jeden podmiot złożył wniosek o rozszerzenie certyfikacji o kolejną usługę. Podczas Biznes Mixera dwóm podmiotom został wręczony Certyfikat Znak promocyjnego Ekonomii Społecznej Znak Zakup Prospołeczny (Polskie Towarzystwo Psychopedagogiczne z Bolesławca otrzymało certyfikacje na prowadzenie psychoterapii, kursów i szkoleń specjalistycznych, zaś Spółdzielni Socjalnej „Pasja” została rozszerzona certyfikacja o kolejne usługi tj. szycie toreb, worków, szaszetek i piórników oraz fartuchów, obrusów i serwetek). Ponadto podczas dwóch dni wydarzeń w ramach WRO 2019 – Dni Odpowiedzialnego Biznesu podmioty, które posiadają już znak i nadal wytwarzają produkty i świadczą usługi wysokiej jakości otrzymały podziękowania za dotychczasową współpracę.

4.2. Publikacje i raporty dotyczące organizacji pozarządowych

- Publikacja „Raport z realizacji Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie dolnośląskim na lata 2016-2020 za rok 2018”.

4.3. Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji istotnych dla organizacji pozarządowych, bazy danych

- Publikacja na stronach internetowych UMWD informacji istotnych dla działalności organizacji pozarządowych m.in. o konkursach, szkoleniach, zmianach prawnych, dobrych praktykach,
- wysyłanie informacji e-mailowych do pełnomocników gminnych i powiatowych ds. organizacji pozarządowych,
- publikacja na stronach UMWD informacji otrzymywanych od podmiotów Programu,
- baza osób zgłoszonych przez organizacje pozarządowe do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych przez Województwo Dolnośląskie,
- rozpowszechnianie informacji przez komórki organizacyjne urzędu marszałkowskiego za pośrednictwem fanpage na portalu społecznościowym Facebook, a także rozpowszechnianie informacji istotnych dla działalności organizacji pozarządowych m.in. o konkursach, szkoleniach, zmianach prawnych, dobrych praktykach za pośrednictwem fanpage na portalu społecznościowym Facebook dedykowanym organizacjom pozarządowym (Pozarządowy Dolny Śląsk oraz Koordynator UMWD),
- publikacja na stronach internetowych UMWD informacji na temat działalności seniorów i istotnych dla seniorów,
- baza danych podmiotów ekonomii społecznej, CIS, KIS, ZAZ, WTZ, spółdzielnie socjalne na stronie www.dops.wroc.pl,
- baza podmiotów i organizacji działających na rzecz seniorów w obszarach form wsparcia opiekuńczego, zdrowotnego, rehabilitacyjnego, prawnego, psychologicznego, rekreacyjnego i kulturalnego wg układu powiatowego i gminnego na stronie internetowej DOPS,
- publikacja na stronie UMWD – Bezpieczeństwo informacji na temat przeprowadzanych ćwiczeń i szkoleń,

- prowadzenie stron internetowych www.ciipkz.dwup.pl i www.gwranacje.dwup.pl, które zawierają treści przydatne wszystkim odbiorcom realizującym działania na rynku pracy,
- zdalne świadczenie usług z wykorzystaniem nowych technologii.

5. Inne działania w ramach współpracy pozafinansowej

- W ramach kampanii „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie integracji społecznej i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami na Dolnym Śląsku m.in. poprzez informowanie o wydarzeniach sportowych, społecznych, kulturalnych, sukcesach zawodowych i społecznych osób niepełnosprawnych, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami promuje organizacje pozarządowe przy współpracy z dolnośląskimi mediami realizując m. in.:

- 1) audycje radiowe pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” na antenie Radia Wrocław oraz Katolickiego Radia Rodzina,
- 2) programy telewizyjne pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” na antenie TV Dami Wałbrzych, TV Dami Jelenia Góra, Telewizji Sudeckiej, oraz Telewizji Polskiej Wrocław,

- współpraca pozafinansowa polegająca na zaangażowaniu przedstawicieli organizacji pozarządowych w prace Komitetu Monitorującego RPO WD 2014–2020 oraz grupy roboczej ds. przedsiębiorstw i innowacji, która działa w ramach Komitetu. Członkowie KM, w tym przedstawiciele NGO opiniowali dokumenty programowe, w tym m.in. kryteria wyboru projektów, sprawozdanie z realizacji RPO WD 2014–2020 za rok 2019, Plan Ewaluacji, wyniki badań ewaluacyjnych. Grupa robocza ds. przedsiębiorstw i innowacji pracowała przede wszystkim nad kryteriami, ale analizowała także dotychczasową realizację programu, szczególnie w zakresie Osi 1 Przedsiębiorstwa i innowacje,

- Stowarzyszenia Akcja Miasto – spotkanie informacyjne dotyczące modernizacji Wrocławskiego Węzła Kolejowego,

- współpraca w ramach partnerskiego projektu „Koncepcja rozwoju transgranicznej turystyki rowerowej na pograniczy polsko-czeskim”, realizowanego w ramach Interreg VA PI – Czechy, którym koordynuje Województwo Dolnośląskie – Instytut Rozwoju Terytorialnego,

- spotkanie prezentujące wyniki badania „Współpraca szkolnictwa zawodowego z przedsiębiorcami w województwie dolnośląskim”.

Na zlecenie DWUP zostało przeprowadzone badanie, którego głównym celem było zgromadzenie i analiza informacji na temat współpracy szkolnictwa zawodowego z pracodawcami na terenie województwa dolnośląskiego. Badanie zostało oparte o wywiady z przedstawicielami szkół zawodowych oraz pracodawców reprezentujących wybrane branże, współpracujących ze szkołami zawodowymi. Odpowiedzi respondentów posłużyły do zidentyfikowania potrzeb i oczekiwań, zdiagnozowania barier i problemów utrudniających skuteczną współpracę oraz sformułowania rekomendacji na rzecz inicjowania i poprawy relacji pomiędzy stronami. Raport zawiera również informację o uwarunkowaniach szkolnictwa zawodowego, ofercie edukacyjnej, zapotrzebowaniu pracodawców na uczniów i absolwentów szkół zawodowych, informację o najczęściej występujących formach współpracy oraz dobrych praktykach w tym zakresie. Spotkanie miało na celu, oprócz prezentacji raportu z badania, wymianę informacji oraz dyskusję na temat poprawy efektywności ww. współpracy,

- przedstawiciele DWUP brali udział w spotkaniu eksperckim pt. „Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej przez osoby prawne a kwestia zamówień publicznych” organizowane przez Dolnośląski Ośrodek Ekonomii Społecznej we Wrocławiu. Celem spotkania była prezentacja i wymiana dobrych praktyk w obszarze współpracy JST i PES. Ponadto na spotkaniu przedstawiono dobre praktyki z wizyty studyjnej do wielkopolskich podmiotów ekonomii społecznej tworzonych m.in. przez samorządy oraz organizacje pozarządowe, które tworzą nową jakość w realizacji usług publicznych,
- aktywny udział i organizacja przedsięwzięć w ramach XI edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK) z inicjatywy Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych RP. OTK pod hasłem „Pasja, profesja, powołanie”, objęty został patronatem MRPiPS oraz MEN. W ramach OTK doradcy zawodowi z CliPKZ DWUP przeprowadzili 30 różnorodnych działań (spotkania informacyjne, warsztaty, porady grupowe, szkolenia, gry, konferencje, konsultacje indywidualne, targi edukacyjno-zawodowe), w których uczestniczyło 1 005 osób (bezrobotni, uczniowie wchodzący na rynek pracy, poszukujący pracy, pracownicy, nauczyciele, doradcy zawodowi) oraz 40 partnerskich instytucji,
- w ramach kontynuacji współpracy z Warsztatem Terapii Zajęciowej przy Polskim Towarzystwie Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze przeprowadzono 6 porad i 13 spotkań informacyjnych, w których uczestniczyło 222 osoby,
- przeprowadzono grupową informację zawodową dla podopiecznych Fundacji Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. ks. Marcina Lutra we Wrocławiu, pod nazwą „Działania DWUP, rynek pracy na Dolnym Śląsku”. W spotkaniu uczestniczyło 12 osób. W ramach współpracy z Fundacją przeprowadzono również grupową poradę zawodową dla 4 uczniów w ramach Dnia Przedsiębiorczości,
- uczestniczono w spotkaniu promocyjnym Fundacji Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM „Wspólnie zmieniamy rynek pracy” w zakresie tworzenia przyjaznych komunikatów kierowanych do osób młodych,
- udział w szkoleniu „Nowoczesna metoda E-learningu w aktywizacji młodzieży NEET” zorganizowanym przez Fundację Educare et Servire,
- spotkanie informacyjne we Wrocławiu z przedstawicielem Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji pełniącej rolę Narodowej Agencji Europejskiego Korpusu Solidarności. Celem spotkania było zdobycie informacji dotyczących możliwości aplikowania o środki unijne na realizację projektu w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności,
- działalność Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w 2019 r. dotyczyła głównie zadań, jakie ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przypisała wojewódzkim radom rynku pracy. Podczas posiedzeń omawiane były między innymi następujące zagadnienia:
  - 1) zmiana przepisów dotyczących kompetencji dyrektora szkoły oraz kompetencji wojewódzkich rad rynku pracy w sprawach dotyczących kierunków kształcenia,
  - 2) przyjęcie Stanowiska do Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Edukacji Narodowej w sprawie opiniowania nowych kierunków kształcenia przez wojewódzkie rady rynku pracy,
  - 3) zaopiniowanie projektu Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok,

- 4) zaopiniowanie sprawozdania z realizacji Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w 2018 roku,
- 5) dwukrotne wyrażenie opinii w sprawie aktualizacji wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja,
- 6) wybór przedstawicieli Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy do Komisji Konkursowej dokonującej wyboru kandydata na stanowisko Dyrektora Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- 7) podział środków Funduszu Pracy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego na rok 2020,
- 8) omówienie wyników badania Barometr Zawodów 2020 w kontekście innych badań rynkowych,
- 9) podjęcie uchwał w sprawie wyrażenia opinii o zasadności kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy w szkołach (113 uchwał dot. 263 kierunków kształcenia w 113 szkołach).

6. Wspólne zespoły, grupy, rady

6.1. Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego II kadencji (2017–2020) powołana została Zarządzeniem nr 52/2017 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 lipca 2017 r. W jej skład powołano: przedstawiciela Wojewody Dolnośląskiego, 3 przedstawicieli Sejmiku Województwa, 5 przedstawicieli Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz 9 przedstawicieli organizacji pozarządowych. W roku 2019 odbyło się 5 posiedzeń. Rada podjęła 8 uchwał, w tym 3 opiniujące.

6.2. Zespoły, grupy, rady – wykaz

W roku 2019 funkcjonowały zespoły, grupy, rady o charakterze doradczym i/lub inicjatywnym złożone z przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli administracji publicznej.

Lp.	Nazwa zespołu, grupy, rady	Ogólna liczna członków	Liczba przedstawicieli Podmiotów Programu	Liczba spotkań, posiedzeń w 2019 r.	Wydział/Departament obsługujący
1	Regionalne Forum Terytorialne	74	9	2	Wydział Rozwoju Regionalnego, Departament Gospodarki
2	Dolnośląska Rada Gospodarcza	63	27	0	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
3	Grupa ekspertów ds. Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030	17	4	0	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
4	Zespół ds. Rozwoju Energetyki Województwa Dolnośląskiego	25	9	1	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
5	Komitet Monitorujący RPO WD 2014–2020	44	18	5	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
6	Grupa Robocza ds. przedsiębiorstw	17	10	3	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy

	i innowacji				Europejskich
7	Grupa Robocza ds. zrównoważonego rozwoju	15	9	0	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
8	Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego	18	9	5	Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi / Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych
9	Zespół Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień	12	1	0	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych
10	Dolnośląska Kapituła Wspierania Uzdolnień	11	1	2	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych
11	Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	7	4	3	Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami/ Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego/ Departament Spraw Społecznych
12	Dolnośląska Społeczna Rada Senioralna	28	21	2	Wydział Zdrowia, Departament Zdrowia
13	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	21	12	2	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
14	Grupa robocza ds. reintegracji	10	6	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
15	Grupa robocza ds. społecznie odpowiedzialnych zamówień	10	7	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
16	Grupa robocza ds. promocji i współpracy z biznesem	10	6	2	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
17	Grupa robocza ds. aktualizacji planu	9	4	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
18	Wojewódzka Rada Rynku Pracy	15	2	4	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
19	Zespół ds. jakości powietrza i efektywności energetycznej w województwie dolnośląskim	15	2	2	Instytut Rozwoju Terytorialnego

7. Informacja o współpracy pozafinansowej jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi

Przygotowując sprawozdanie z realizacji programu współpracy Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Wydziale Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zwrócił się do jednostek organizacyjnych Województwa z prośbą o podanie informacji na temat działań pozafinansowych podejmowanych na rzecz organizacji pozarządowych bądź we współpracy z nimi w 2019 r.

Jednostki te podzielone zostały na cztery grupy:

- jednostki kultury – 17 instytucji,
- jednostki oświaty – 18 instytucje,
- jednostki służby zdrowia – 31 instytucje,
- Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych (D.Z.P.K.)

Badanie miało charakter sondażowy i służyć miało do określenia skali współpracy. Pytania dotyczyły:

1. podejmowania współpracy z organizacjami pozarządowymi,
2. udostępniania pomieszczeń/infrastruktury na rzecz organizacji pozarządowych,
3. korzystania ze świadczeń wolontariuszy.

Odpowiedzi udzieliło 67 instytucji, również wtedy, gdy takiej współpracy nie podejmowano.

7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w rozbiciu na główne obszary działania:

Instytucje	Liczba organizacji pozarządowych, z którymi współpracowano	Rozliczenie procentowe (%) w poszczególnych obszarach działalności	Liczba jednostek WD współpracujących z organizacjami pozarządowymi	Udział procentowy (%) w grupie 49 jednostek współpracujących
Kultura	278	55,38	15	30,61
Edukacja	54	10,76	11	22,45
Zdrowie	132	26,29	22	44,90
D.Z.P.K.	38	7,57	1	2,04
Razem:	502	100,00	49	73,13
		Brak współpracy:	18	26,87

Z analizy przesłanych informacji wynika, że 49 z 67 (73,13%) jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego nawiązało współpracę z 502 organizacjami pozarządowymi. Najwięcej, bo 278 organizacji (55,38%), współpracowało z instytucjami kultury. Należy przy tym dodać, że podejmujących wspólne działania z sektorem pozarządowym było 22 instytucje działające w obszarze zdrowia, co stanowi 44,90% wszystkich ankietowanych instytucji.

Liderzy instytucji zajmujących się kulturą, to jak w latach poprzednich, Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego we Wrocławiu współpracowała z 62 organizacjami pozarządowymi, a drugi w kolejności – Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, z 54 organizacjami pozarządowymi. Wśród wielu projektów i inicjatyw Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej należy wymienić udział w targach książki regionalnej, pozyskiwanie darów do zbiorów Sekcji Regionalnej, a także organizacja spotkań i warsztatów.

Współpraca instytucji zajmujących się kulturą polegała głównie na organizowaniu koncertów, wystaw, festiwali filmowych, imprez patriotycznych, wydawnictw. Wśród projektów Ośrodka Kultury i Sztuki należy wymienić kontynuowaną wieloletnią inicjatywę „Mogię pradiada ocal od zapomnienia”, współpracę przy organizacji 57. Festiwalu Moniuszkowskiego czy współpracę przy organizacji wydarzeń kulturalnych dot. rocznic wydarzeń z historii Polski i Europy.

Warto także wspomnieć o dużym zaangażowaniu we współpracę z organizacjami pozarządowymi Teatru Polskiego we Wrocławiu, np. przy współorganizacji spektakli, czy Muzeum Narodowego we Wrocławiu (wspólnie ze swoimi oddziałami: Muzeum Sztuki Współczesnej, Muzeum „Panorama Racławicka” oraz Muzeum Etnograficznym), które organizowało spacerory tematyczne, współpracowało przy organizacji warsztatów, szkoleń, lekcji muzealnych, koncertów czy przystosowaniem muzeum do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Institucje zajmujące się ochroną zdrowia, jak co roku, współpracowały z organizacjami pozarządowymi przy realizacji programów profilaktycznych, współdziałały przy zabezpieczaniu imprez masowych, organizowaniu opieki pozamedycznej, zbiórki 1%, bali charytatywnych. Ponadto organizacje pozarządowe przekazywały sprzęt medyczny i rehabilitacyjny. Organizacje pozarządowe m. in. współorganizowały zajęcia informacyjno-edukacyjne dla chorych, wspierały emocjonalnie i organizacyjnie pacjentów oraz ich bliskich. Poprzez kampanie społeczno-edukacyjne, wykłady, działania reklamowe, promocyjne i informacyjne pomagały lekarzom w profilaktyce i promocji ochrony zdrowia. Liderem takiej współpracy wśród placówek zdrowia było „Uzdrowisko Łądek-Długopole” S.A. Warto tu także wspomnieć o współpracy Sanatoriów Dolnośląskich S.A.

Institucje zajmujące się edukacją współpracowały z organizacjami pozarządowymi m.in. przy organizacji imprez sportowych, akcjach charytatywnych, konferencjach naukowych, konkursach, zagranicznych praktykach zawodowych, prowadziły działania na rzecz poprawy sytuacji bytowej dzieci niesłyszących.

Liderzy wśród instytucji zajmujących się edukacją, współpracujący z NGO to tak jak w roku poprzednim Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdnicy i Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących we Wrocławiu. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdnicy współorganizował cykliczne przedsięwzięcia, skierowane na potrzeby świdnickich seniorów, osób samotnych, niepełnosprawnych. Prowadzono przedsięwzięcia mające na celu przede wszystkim włączanie osób niepełnosprawnych do społeczeństwa poprzez promowanie ich możliwości i umiejętności: literackich, wokalnych, tanecznych, wernisaże prac plastycznych, a także promocję wyrobów wykonanych przez podopiecznych poszczególnych placówek. Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących we Wrocławiu wspólnie z organizacjami pozarządowymi współpracował w zakresie rozwijania i organizacji sportu, turystyki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niewidomej i słabowidzącej, dążąc do optymalizacji warunków edukacji i rehabilitacji oraz leczenia, a także współpracując w zakresie audiodeskrypcji w przestrzeni publicznej: do filmów, bajek, spektakli teatralnych i innych sztuk wizualnych.

Na uwagę zasługuje również działalność Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, którego pracownicy współpracowali z organizacjami pozarządowymi w zakresie prowadzenia całorocznych stacjonarnych i wyjazdowych zajęć edukacyjno-przyrodniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, organizacji konkursów przyrodniczych, gier i zabaw edukacyjnych, a także promocji wydawnictw DZPK i organizacji staży zawodowych dla członków mniejszości etnicznej.

7.2. Udostępnianie pomieszczeń/infrastruktury na rzecz organizacji pozarządowych

Udostępnianie pomieszczeń/infrastruktury organizacjom pozarządowym w rozbiciu na główne obszary działania:

Instytucje	Liczba organizacji pozarządowych, którym udostępniano pomieszczenia	Rozliczenie procentowe (%) w poszczególnych obszarach działalności	Liczba jednostek WD udostępniającym pomieszczenie i infrastrukturę organizacjami pozarządowymi	Udział procentowy (%) w badanej grupie 21 jednostek współpracujących
Kultura	45	58,44	10	47,62
Edukacja	6	7,79	3	14,29
Zdrowie	26	33,77	8	38,09
D.Z.P.K.	0	0	0	0
Razem:	77	100,00	21	31,34
Brak współpracy:			46	68,66

Również tutaj, instytucje kultury wykazały największą aktywność, współpracując z 45 organizacjami (58,44%), wynikało to nie tylko ze specyfiki działania instytucji kultury, ale było również wynikiem posiadania najlepszych warunków technicznych i lokalowych w stosunku do jednostek zajmujących się ochroną zdrowia czy edukacją. W pomieszczeniach organizowano okolicznościowe imprezy, spektakle teatralne, prowadzono salony poetyckie, festiwale muzyczne i filmowe.

Z analizy przesłanych informacji wynika, że instytucje kultury, które najczęściej udostępniały pomieszczenia to: Dolnośląskie Centrum Filmowe, Teatr Polski we Wrocławiu oraz Narodowe Forum Muzyki. Natomiast z instytucji zajmujących się edukacją to wymienić należy Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach. Najczęściej udostępniano sale kinowe, koncertowe, konferencyjne, teatralne oraz pomieszczenia na wystawy. Tam gdzie to było możliwe szkoły współpracowały z lokalnymi organizacjami pozarządowymi udostępniając np. hale, boiska sportowe i szatnie na treningi.

Fundacje i stowarzyszenia działające przy szpitalach pozyskiwały i przekazywały sprzęt na użytek szpitali. W udostępnionych pomieszczeniach prowadziły profilaktykę, spotkania oraz terapie. Lider wśród instytucji zajmujących się zdrowiem to Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu.

Należy wziąć pod uwagę fakt, że jednostki organizacyjne województwa udostępniały pomieszczenia organizacjom pozarządowym nie tylko na jednodniowe wydarzenia. Niekiedy ich współpraca miała charakter cykliczny np. raz lub dwa razy w tygodniu czy w miesiącu, a nawet całoroczna.

7.3. Współpraca z wolontariuszami

Korzystanie ze świadczeń wolontariuszy w rozbiciu na główne obszary działania:

Instytucje	Liczba wolontariuszy	Rozliczenie procentowe (%) w poszczególnych obszarach działalności	Liczba jednostek WD współpracująca z wolontariuszami	Udział procentowy (%) w badanej grupie 33 jednostek współpracujących
Kultura	385	45,78	11	33,33
Edukacja	40	4,76	3	9,09
Zdrowie	416	49,46	19	57,58

D.Z.P.K.	0	0	0	0
Razem:	841	100,00	33	49,25
		Brak współpracy:	34	50,75

Z analizy przesłanych informacji wynika, że 33 jednostki z 67 (49,25%), współpracowały z 841 wolontariuszami, natomiast 34 jednostki takiej współpracy nie podjęło. W tym obszarze największa liczba wolontariuszy współpracowała z instytucjami działającymi w obszarze zdrowia – 416 wolontariuszy, co stanowi 49,46%.

Wśród instytucji zajmujących się ochroną zdrowia na uwagę zasługują „Sanatoria Dolnośląskie” Sp. z o.o. Sokołowsko (220 wolontariuszy). Wolontariusze prowadzili przez cały rok regularne cotygodniowe spotkania z pacjentami w Sokołowsku – wspólne rozmowy, gry, spacerory oraz pomoc w codziennych czynnościach. Pomagali przy organizacji mikołajek czy innych uroczystości i świąt.

Choć liderem są „Sanatoria Dolnośląskie” to równie chętnie wolontariusze współpracowali z Dolnośląskim Centrum Onkologii we Wrocławiu. W związku z wdrożeniem w 2018 r. i realizowaniem przez Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu Projektu „Onkoprzyjacieli” przeszkolono wolontariuszy i powierzono im wykonywanie czynności związanych ze wspieraniem chorych i ich rodzin, polegające na udzielaniu praktycznych wskazówek i optymistycznego przekazu swoich doświadczeń z chorobą w zakresie samoobserwacji i samoopieki. Czynności te wykonywane są przez wolontariuszy z wykorzystaniem środków komunikacji, tj. telefonu, komputera lub ewentualnie bezpośredniego kontaktu wolontariusza z pacjentem hospitalizowanym w DCO. Wykonywanie ww. czynności nie stanowi udzielania świadczeń zdrowotnych. Zakres wsparcia i pomocy udzielanych przez wolontariuszy to przede wszystkim rozmowa, dzielenie się przydatnymi informacjami i własnymi doświadczeniami z osobami oczekującymi wsparcia – z pacjentem i/lub jego rodziną. To też wsparcie w sytuacji kryzysu emocjonalnego w przebiegu choroby – tzw. „podtrzymanie na duchu” - poprzez empatyczne wysłuchanie: zrozumienie, życzliwość, zaufanie, akceptację. Motywowanie do leczenia i rehabilitacji, a także do aktywnego poszukiwania „sieci wsparcia” (rodzina, przyjaciele, znajomi). Dzielenie się własnymi doświadczeniami w korzystaniu z usług różnych instytucji, np. MOPS, ZUS, NFZ itp. Udzielanie wskazówek i rad dotyczących życia z chorobą nowotworową w oparciu o własne doświadczenia.

Wśród instytucji kultury należy wymienić Narodowe Forum Muzyki, z którym współpracowało 116 wolontariuszy. W instytucjach kultury wolontariusze zajmowali się organizacją festiwali i widowisk, dystrybucją materiałów informacyjno-promocyjnych, obsługą stoisk targowych, sprzedają książki oraz pomagali przy organizacji spotkań i imprez plenerowych. Wolontariusze pomagali w organizacji pokazów historycznych, warsztatów, wystaw, pokazów, a także pomagali przy tworzeniu scenografii.

VI. Wskaźniki realizacji Programu w 2019 roku

Lp.	Rodzaj wskaźnika realizacji Programu w 2019 r.	Wielkość wskaźnika
1	Ilość ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych (z pominięciem art. 12 uodppiw).	22
2	Ilość ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych na wniosek podmiotów Programu(na podstawie art. 12 uodppiw).	0
3	Ilość ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.	1 061

4	Ilość ofert, które otrzymały dotację na realizacji zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert.	524
5	Ilość zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie konkursowym.	513
6	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, w ramach otwartych konkursów ofert.	14 380 265,97
7	Ilość ofert złożonych przez podmioty Programu w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.	195
8	Ilość ofert, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.	59
9	Ilość zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.	59
10	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, w ramach trybu pozakonkursowego na podstawie art. 19a ustawy.	387 706,03
11	Ilość wniosków złożonych przez podmioty Programu na podstawie innych przepisów prawa.	250
12	Ilość zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym na podstawie innych przepisów prawa.	114
13	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych na podstawie innych przepisów prawa.	9 146 513,58
14	Ilość warsztatów, spotkań, konferencji, wizyt studyjnych, inicjatyw, przedsięwzięć, kampanii medialnych i informacyjnych, projektów i innych działań, w których uczestniczyły podmioty Programu (zorganizowanych wspólnie, przez Urząd lub przez podmioty Programu).	283
15	Ilość inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka.	110
16	Ilość umów partnerskich, listów intencyjnych podpisanych z podmiotami Programu oraz rekomendacji i referencji udzielonych podmiotom Programu.	4
17	Ilość wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym.	19
18	Ilość przeprowadzonych konsultacji społecznych, w których brały udział podmioty Programu.	8

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego
Cezary Przybylski